

Innspill fra Helsefellesskapet Søndre Trøndelag

Til Helsereformutvalget

Innledning

Helsefellesskapet Søndre Trøndelag takker for muligheten til å gi innspill til Helsereformutvalgets arbeid.

Basert på utvalgets mandat og problemforståelse mener Helsefellesskapet Søndre Trøndelag at helsefellesskapene er en hensiktsmessig arena for å bidra til å realisere nødvendig omstilling i helsetjenesten vår. Vår rolle i å binde sammen kommunehelsetjenesten og sykehusene er strategisk og bør løftes frem som en nøkkelkomponent.

1. Synliggjøring og tydeliggjøring av helsefellesskapets rolle

Helsefellesskapene er et sentralt virkemiddel for å realisere målsettingene i «Tid for handling», særlig knyttet til helhetlige pasientforløp, bærekraftig tjenesteutvikling og planlegging og utvikling av helsetjenester i fellesskap. For å lykkes med dette er det behov for en tydeligere nasjonal forventning til helsefellesskapenes rolle, mandat og handlingsrom.

Helsefellesskapene bør i større grad fremstå som den primære arenaen for strategisk samhandling mellom kommuner og helseforetak, med et tydelig ansvar for felles prioriteringer, utviklingsarbeid og oppfølging av nasjonale reformtiltak i en lokal kontekst.

2. Mulighetsrommet på tvers av kommune og sykehus

Helsefellesskapet representerer et betydelig, men delvis uutnyttet, mulighetsrom for utvikling av tjenester på tvers av kommune- og spesialisthelsetjenesten. Gjennom felles analyse av behov, kapasitet og kompetanse kan partene i større grad utvikle løsninger som er bedre tilpasset pasientenes behov og samtidig mer bærekraftige for tjenestene.

For å realisere dette mulighetsrommet er det nødvendig med gode samhandlingsverktøy og økonomiske virkemidler som understøtter samarbeid, og som gir rom for lokale tilpasninger og innovative løsninger.

3. Økonomiske virkemidler

Helsefellesskapet Søndre Trøndelag vil særlig understreke betydningen av økonomiske virkemidler for å lykkes med samhandling. Rekrutterings- og samhandlingstilskuddet er avgjørende for å kunne planlegge, etablere og gjennomføre felles tiltak på tvers av tjenestenivåene.

Uten forutsigbare og tilstrekkelige økonomiske rammer risikerer samhandling å bli et tillegg til ordinær drift, fremfor en integrert del av tjenesteutviklingen. Det er derfor viktig at økonomiske virkemidler videreføres og styrkes, og i større grad innrettes mot langsiktige, felles løsninger i helsefellesskapene.

4. Viktigheten av effektive samhandlingsverktøy

Effektiv samhandling forutsetter gode og hensiktsmessige samhandlingsverktøy. Dette gjelder både digitale løsninger, felles plan- og beslutningsverktøy, samt strukturer for kompetansedeling og felles læringsverktøy.

Manglende eller lite tilpassede samhandlingsverktøy utgjør i dag en betydelig barriere for samarbeid. Helsefellesskapene må derfor gis bedre forutsetninger for å ta i bruk og videreutvikle verktøy som støtter sammenhengende pasientforløp og effektiv samhandling i praksis.

5. Oppgavefordeling versus tiltak i fellesskap – samhandlingsrommet

Helsefellesskapet Søndre Trøndelag vil understreke at framtidens utfordringer ikke kan løses gjennom ensidig oppgaveoverføring mellom nivåene. En for sterk vektlegging av oppgavefordeling kan bidra til fragmentering og ansvarspulverisering.

I stedet bør det legges større vekt på utvikling av tiltak i fellesskap – i samhandlingsrommet – der kommuner og sykehuset deler ansvar for pasientgrupper, forløp og tjenester. Dette forutsetter tillit, felles målforståelse og strukturer som legger til rette for felles beslutninger og prioriteringer.

Avslutning

Helsefellesskapet Søndre Trøndelag ser på helsefellesskapenes rolle som avgjørende for å oppfylle Helsereformutvalgets mål om en effektiv, integrert og bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. For å sikre at dette potensialet realiseres, ber vi om:

- En tydelig nasjonal klargjøring av helsefellesskapenes mandat og rolle
- Strukturell forutsetning for samarbeid, felles prioriteringer og lokalt tilpassede løsninger
- Prioritering av samhandlingsverktøy og digitale løsninger som støtter helhetlige pasientforløp
- Videreføring og styrking av rekrutterings- og samhandlingstilskuddet for å sikre nødvendig økonomisk handlingsrom

Med disse grepene kan helsefellesskapene bidra betydelig til å forsterke helse- og omsorgstjenesten for innbyggere, pårørende og ansatte – på tvers av kommune og sykehus.

På vegne av Helsefellesskapet søndre Trøndelag.